

SANDARA

THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER

EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America
840 West 33rd Street
Chicago, Illinois, 60608

Telephones:
(312) 927 4789
(312) 543 8198

PRICE 50 CENTS

AUGUST 23, 1982

Nr. 15.

"AUŠROS" šimtmečio paminėjimo reikalai

VISUOMENĖ JAU RUOŠIASI "AUŠROS"
ŠIMTMEČIO MINĖJIMAMS 1983 M.

ALT SANDAROS SEIMAS, įvykęs š.m. liepos 4 d. St. Petersburg Beach, Floridoje, nutarė ir viešai paskelbė, kad Sandara įsipareigoja paminėti 1983 metais "AUŠROS" šimto metų sukaktį savo kuopose, tam tikslui išleidžiant jubiliejinį Sandaros numerį, ir kartu kviečiant visus patriotiškai ir demokratiškai nusiteikusius lietuvius jungtis į bendrą "AUŠROS" sukakties minėjimą.

Sandariečiai, nuo pat ALT Sandaros organizacijos įsisteigimo būdami "Aušros" ir "Varpo" idėjų tęsėjais bei puoselėtojais čia - Amerikoje, jaučia pareigą šią garbingą sukaktį minėti ne tik savo organizacijos ribose, bet ir prisidėti prie visų visuomenės rengiamų bendrų minėjimų.

Tenka tik džiaugtis, kad ir kitoje spaudoje šis reikalas pradėtas daugiau judinti ir jau kitos organizacijos šiam minėjimui ruošiasi numatant leisti leidinius, skelbiant 1983 metus "Aušros" metais, organizuojant literatūrinius konkursus šia tema ir kt.

Sandariečiai, pakartodami Sandaros Seimo nutarimą, kviečia visus patriotiškai ir demokratiškai nusiteikusius lietuvius jungtis į bendrą "AUŠROS" sukakties minėjimą.

RUOŠIAMASI ALTO METINIAM SUVAŽIAVIMUI

ALTO metinis suvažiavimas įvyks spalio 30-31 d.d. Tautiniuose namuose, Čikagoje. Suvažiavimo eigai apmąstyti, įvairioms komisijoms sudaryti rugpiučio 20 d. buvo susauktas Amerikos Lietuvių Tarybos valdybos posėdis.

TORONTO, Canada. Dalis liaudininkų - varpininkų suvažiavimo dalyvių 1982 m. rugpiučio 2 d. aplankė savo bėdiulį įžymų Toronto veikėją Jurgį Strazdą su poniu. Nuotraukoje, iš kairės, pirmoje eilėje: Mečys ir Faustina Mackevičiai, B. Strazdienė, M. Tamošiūnienė, V. Paulionis, L. Novogrodckienė, - antroje eilėje - iš kairės: Jonas Daugėla, dr. Eringis, E. Smilgis, Jurgis Strazdas, G. J. Lazauskas, B. Jackus, Vladas Tamošiūnas, Kanados Tautos Fondo pirm. A. Firavičius. (Nuotr. L. Girinio).
VLIKO pirm. dr. K. Bobelis su poniu p. Strazdus aplankė atskirai.

SOLIDARUMO RADIJAS

Nuo birželio 8 d. Varšuvos Solidarumo radijas buvo beveik negirdimas. Komunistų policijai pavyko pagauti radijo pranešėją Ireną Romaševską ir konfiskuoti slaptą radio siųstuvą, kuris veikė beveik 2 mėnesius. Pasienio policija taip pat sulaukė belgą R. Noelį, kuris bandė slaptai įvežti naują radijo siųstuvą.

Lenkų pogrindis pranešė, kad slaptai radijo programos bus tęsiamos Poznanėje ir Dancige. Varšuvos Solidarumo radijas savo siuntas pradėjo balandžio 12 d.

SVETIMŠALIŲ ĮTAKA JAV BENDROVĖSI

Amerikos pramonė vis labiau tarptautėja. Pramonininkų sąjunga neseniai nustatė, kad iš 85 didžiųjų Amerikos bendrovių trečdalis turi bent vieną užsieniečių savo direktorių tarybose. Trečdalis bendrovių yra susidariusios iš užsieniečių patariamąsias tarybas. Iš 85 bendrovių pirmininkų 34 yra imigrantai, bet natūralizuoti JAV piliečiai, o jų tarpe yra net 4 bendrovių prezidentai.

JAV bendrovių užsienio operacijų vadovų 80% yra svetimšaliai ir tik penktadalis yra amerikiečiai. Virš pusės iš 85 bendrovių šaukia savo direktorių tarybų posėdžius ne JAV, bet užsienyje.

TAI BENT NUSIKALTĖLIS

Jon Barry Simonis pagarsėjo dvilikoje valstijų užpuolęs 80 žmonių. Baton Rouge, Luiziana apygardos teismas svarstė vieną jo bylą už motinos ir dukters išprievartavimą ir tėvo motinos ir dukters primušimą. Teisėjas priteisė nukentėjusiems du milijonus dolerių.

Simonis dar turi būti teisiamas ir kitose valstijose, nors jis iki šiol jau yra nuteistas 21 kartą viso gyvenimo bausmei ir dar 2681 metams kalėjimo.

VLIKAS IR ALTAS PASVEIKINO NAUJĄ JAV VALSTYBĖS SEKRETORIŲ

Naująjį Valstybės sekretorių George P. Shultz telegramomis pasveikino VLIKAS ir ALTAS ir priminė Lietuvos laisvinimo reikalus.

KINIEČIAI MOKOSI ANGLIŠKAI

Raudonoji Kinija, nutraukusi ryšį su Sovietų Sąjunga, palengva persiorientavo iš privalomo rusų kalbos mokymo į nuo pradžios mokyklos privalomą anglų kalbą.

Prieš porą metų Kinija norėjo į JAV atsiųsti kas met po 6000 savo mokslininkų tobulintis Amerikos universitetuose. Jų skaičius iki šiol nėra pasiektas, bet apie 3,000 kiniečių buvo konkursiniu keliu atrinkta ir atsiųsta studijoms. Kiekvienas kandidatas yra pirmiausiai patikrinamas anglų kalbos žinojime ir po to dar praleidžia apie mėnesį, o kartais iki vienu metų, tobulina savo anglų kalbą. Kinijos aukštosios mokyklos tikisi per tris metus paruošti apie 4,800 anglų kalbos instruktorių.

Nežiūrint šių pastangų daug kiniečių studentų JAV pasirodė nemoką pakankamai angliškai. Du iš jų negalėdami pakelti didelio spaudimo, sakoma, nusizudė. Universitetų administratoriai taip pat teigia, kad kai kurie studentai vietoje paskaitų lankymo pasiūnka bendravimą su vietos kiniečiais restoranų virtuvėse.

KINIJOS PREKYBA

Raudonosios Kinijos prekybiniai ryšiai su kitomis valstybėmis nėra plačiai reklamuojami, tačiau jos potencialas importui ir eksportui yra labai svarbus.

Po "kultūrinės revoliucijos" Kinija pakeitė savo kryptį ir dabar stengiasi prisitaikyti net prie kapitalistinių metodų. Šalia Didžiosios Britanijos, Hong Kongo kolonijos kiniečiai įsteigė keliolika "laisvos prekybos" zonų, kuriose valdžia leidžia užsienio pramonininkams steigti įmones, o valdžia parūpina darbininkus. Darbininkams yra mokami palyginamai aukšti atlyginimai ir gamybiniai priedai, už kuriuos jie gali pirkti importuojamas prekes.

Raudonoji Kinija taip pat gyvai vysto kultūrinius ir prekybinius ryšius su Formosa - Tautinės Kinijos respublika, nežiūrint, kad Raudonoji Kinija Formozos nepriklausomybę nepripažįsta ir prieš ją laiką su ja kariavo.

Amerikos prekybos ministerija apskaičiavo, kad 1981 metais Kinijos liaudies respublika pardavė užsieniui prekių už 42,5 milijono dolerių, o importavo už 39,9 milijonus dol. 1980 metais Kinijos prekybos balansas buvo 40 milijonų dol., o importas viršijo šią sumą 1,5 milijonų dolerių.

EKONOMINĖ KRIZĖ TĖSIS

1982 metų pirmų šešių mėnesių bėgyje JAV bankrutavo 11,948 bendrovės. Šis skaičius yra 50% didesnis, nei 1981 metų tame pačiame laikotarpyje. Vien 1982 metų paskutinę birželio mėnesio savaitę bankrutavo 522 bendrovės. Jei toks skaičius laikytųsi iki metų galo, 1982 metais bankrutuotų apie 25,000 prekybos ir pramonės bendrovių.

Vyriausybei neįsipareigoję ekonomistai dabar nesitiki, kad artimoje ateityje JAV pramonė ir prekyba greit ir stipriai atsigaus. Vyriausybė skelbia, kad valstybės ekonomija šiais metais pradės augti nuo 4 iki 5%. Tačiau privatūs ekonomistai mano, kad augimas bus tik 2,7%.

SUOMIAI DOMISI SIBIRO SKAIDRĖMS

Amerikos Lietuvių Taryba gavo iš Helsinkio laišką, kuriuo prašoma jiems už atlyginimą perleisti rinkinį ALTO paruoštų skaidrių apie lietuvius Sibire.

ŠIO SANDAROS numerio išleidimo data yra rugsėjo 3 d. 1982.

Sandariečiai pagerbs

VLIKO pirm.

Dr. K. Bobelį

Amerikos Lietuvių Tautinės SANDAROS centro valdybos vicepirmininko ir ALT SANDAROS 77 kuopos pirmininko Vyto Uznio pranešimu, 1982 m. gruodžio 11 d. Dariaus - Girėno salėje, Čikagoje, ir šiais metais bus SANDAROS BANKETAS, kuriame bus pagerbtas su dideliu pasišventimu dirbantis Lietuvos laisvinimo darbą VLIKO pirmininkas ir ALTO garbės pirmininkas DR. KAZYS BOBELIS.

Numatoma 400 dalyvių iš vietos ir tolimų apylinkių. Gros Neo Lituanų orkestras. Daugiau informacijų bus paskelbta vėliau.

Pereitais metais toje pačioje salėje Sandaros bankete, dalyvaujant 400 žmonių, buvo pagerbtas veteranas - veikėjas ANTANAS KALVAITIS.

RUSIJOS-VOKIETIJOS DUJOTIEKIS BUS STATOMAS KALINIŲ

Michail Makarenko buvo išstremtas iš Sovietų Sąjungos po 11 metų priverčiamo darbo bausmės 1977 metais. Jis dabar gyvena Miunchene ir vadovauja tyrinėjimams apie diktatorių santvarkų sunkumus.

Sovietų Sąjunga susitarė su Vakarų Europos valstybėmis pastatyti 5000 kilometrų ilgio dujotiekį, kurio statyba atsis apie 10 milijonų dol. Makarenko nuomone, paruošiamieji dujotiekio darbai bus vykdomi Sovietų vergų kalinių darbu. Sovietų Sąjungoje dabar yra apie 2000 priverčiamo darbo stovyklų ir kalėjimų. Iš jų 150 yra moterims ir vaikams iki 2 metų amžiaus. Šimtai stovyklų yra skirtos nepilnamečiams nuo 11 iki 18 metų amžiaus. Sovietams pradėjus dujotiekio statybą daug kalinių bus priversti vykdyti paruošiamuosius darbus arktikos šaltyje, pelkėse ir panašiose darbininkams pavojingose sąlygose.

Makarenko išdirbo 11 1/2 metų Stalino laikų priverčiamo darbo stovyklose. Tuo metu kalinių mirtingumas buvo didelis, tačiau stovyklų veteranai tvirtina, kad 25 metų bausmės Stalino laikais prilygsta 5 metų laikui labai pagriežtinto režimo šių dienų stovyklose. Sovietų disidentai skaičiuoja, kad tarp 1930 ir 1950 metų Stalinas išžudė tarp 52 ir 54 milijonų žmonių. Aleksandras Solženicinas apskaičiavo, kad per šį laikotarpį žuvo 66,7 milijonai.

Vakarų valstybių sutikimas statyti šį dujotiekį ir jo finansavimas tiesioginiai prisideda prie Sovietų Sąjungos stiprinimo ir turbūt paskatins Sovietus grįžti prie vergų darbo sistemos. Sutikdamos su dujotiekio pravedimu Vakarų valstybės tiesioginiai prisideda prie griežtesnės Sovietų valdžios laikyenos ir naujų gyventojų suiminėjimo. Ryšium su šiuo žingsniu, reikia atsiminti, kad kai prezidentas kartais buvo apribojęs javų eksportą, rusų valdžia buvo priversta paruošti planus visų žemės ūkio darbininkų atleidimui nuo karo tarnybos ir privačių ūkių vystymui. Kai prezidentas Rėgenas panaikino javų eksporto draudimus, šio plano vykdymas tapo nereikalingas. Tai rodo, kiek silpna yra Sovietų gamybinė sistema ir kokią reikšmingą pagalbą Rusijai duoda bet kokios rūšies prekyba su vakarų valstybėmis.

Dėl šių priežasčių, Makarenko nuomone, Vakarai turėtų sustabdyti bet kokią prekybą su Sovietais ir jokiū būdu nefinansuoti šio dujotiekio.

L. Miškinis

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

Published bi-weekly on Mondays, except July,
by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.
Second class postage paid at Chicago, Illinois
Sandara (USPS 480-880)

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone YArds 7-4789
or (312) - 543 - 8198.

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMŲ KAINA:
In The United States per year \$10.00 Suvienytose Valstybėse metams \$10.00
In Foreign Countries per year \$10.00 Užsienyje metams..... \$10.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

POVILAS P. DARGIS
Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prezidentas ir SANDAROS centro valdybos pirmininkas, negalėdamas asmeniškai dalyvauti, raštu sveikino š.m. liepos 31 d. - rugpjūčio 1 d. Toronte įvykusį Liaudininkų - Varpininkų suvažiavimą.
Povilas P. Dargis spalio mėn. pabaigoje lankysis Chicagoje ALTO, SLA ir Sandaros reikalais.

ALT SANDAROS 25 KUOPOS NAUJA VALDYBA

1982 m. birželio 18 d. susirinkime (Sandaros svetainėje, Chicagoje) išrinkta ALT Sandaros 25 kuopos valdyba - pirm. Alfonsas Kizlaitis, sekr. G.J. Lazauskas, izd. Vikt. Motušis.

Ilgametė šios Sandaros kuopos ir ALTO veikėja JUZĖ GULBINIENĖ išrinkta kuopos valdybos garbės pirmininke.

ALT SANDAROS SEIME šiai kuopai atstovavo daktarai M. ir S. Budriai ir G.J. Lazauskas.

SANDAROS GEGUŽINĖ

Rudeninė Sandaros gegužinė įvyks spalio 3 dieną Vyčių salėje, 47 str. ir Campbell St., Chicagoje. Gros GINTARO orkestras.

Pažymėtina, kad tą pačią dieną spalio 3 d. sueina lygiai 68 metai nuo ALT Sandaros organizacijos įsisteigimo.

Radio LIETUVOS AIDŲ gegužinė

Chicagoje. Šaulių namuose, 2417 W. 43 str., rugsėjo 12 d. įvyks Kazės Brazdžionytės vadovaujamos radio valandėlės gegužinė. Gros Gintaro orkestras. Pradžia 12 val. "Lietuvos Aidų" radio programa tarnauja ir padeda lietuvybei. Padėkite jai gyvuoti.

ATEIVIAMS PILNA ĮSTATYMŲ GLOBA

Ryšium su bylomis dėl vadinamųjų karo nusikaltėlių Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Šidlauskas pa-

siuntė raštus įvairioms Vašingtono įstaigoms, primindamas, kaip negalima pasitikėti Sovietų įstaigų paruošiamais dokumentais ir liudijimais. Be kitų, gautas atsakymas kongresmano H. Washingtono, kuris užtikrina, kad JAV reziduojantieji asmenys pasiliks pilnoje JAV įstatymų globoje.

REIKIA ŽINOTI, KO NEVOGTI

Rehoboth Beach, Del. tūlas Stephen W. Carlin turėjo gražiai atrodantį portfelį, kuris patraukė Vilimo Kirkučio (William C. Kirkutis) ir jo draugės B. J. Yanni dėmesį. Kirkutis su ja išlaužė ir St. W. Karolino vasarvietę ir ją apvogė.

Didžiam išlaužėlių nustebimui, portfelėje buvo slapti valstybiniai dokumentai, kuriuos jie išmetė į šiukšlyną. Tokių dokumentų atradimas paskatino policiją kuo greičiausiai ieškoti nusikaltėlių - 34 metų amžiaus Kirkučio ir 27 metų amžiaus jo draugės. Abu buvo sugauti ir sužinota, kad jie yra iš Filadelfijos.

Ponas Karlinas, nors patenkintas išlaužėlių sugavimu, yra dabar didelėje bėdoje, nes jis neturėjo teisės slaptų dokumentų palikti namuose be priežiūros. Jis atsakė nurodyti kam jis dirba, tačiau laikraštiniškai greit nustatė, kad jo darbdavys yra viena iš žvalgybos įstaigų. - G

ARGENTINOS INFLIACIJA

Argentina, pradėjusi agresiją Folklando salose, pasižymi savo kariškių diktatūrine valdžia ir nepaprastai dideliais valstybės ūkio sunkumais, kurie gal lyginasi tik su Izraelio ekonominėmis bėdomis.

Argentinos infliacija yra po 100% kas met. Nuo 1975 iki 1982 metų kainos Argentinoje pakilo 75,646%. Izraelio infliacija yra irgi po maždaug 100% kas met. Izraelio ekonominiai sunkumai glūdi nepaprastai didelėse ginklavimo ir arabams priklausiusių teritorijų kolonizavimo išlaidose. Argentinos infliacijos priežastys glūdi blogai administruojamajame ūkyje, korupcijoje ir diktatūros išlaikymo kaizose.

Nei Argentinos, nei Izraelio infliacija tačiau dar neprilygo Pirmojo pokario Vokietijos Veimaro respublikos infliacijai. - G.

NAUJOSIOS ANGLIJOS LIETUVIŲ

KULTŪRINĖS RADIO PROGRAMOS BROCKTON, MA.

VEDEJAS: P. VIŠČINIS

LAISVĖS VARPAS yra bene vienintelė lietuvių radijo programa šiame krašte, kuri taip plačiai supažindina lietuvių ir amerikiečių visuomenę su veda ma kova dėl Lietuvos laisvės ne tik lietuvių, bet taip pat anglų kalba. Jis perduoda Amerikos Lietuvių Tarybos visą informaciją lietuvių ir anglų kalba, o taip pat įjungia Eltos informaciją anglų kalba. Šalia to Laisvės Varpas kasmet paruošia specialias programas anglų kalba įvairiomis amerikiečių radijo stotimis Vasario 16-sios ir tragiškųjų birželio įvykių proga.

Laisvės Varpo išlaikymui paremti rengiami koncertai ir kiti kultūrinio pobūdžio vakarai. Tradicinis rudens parengimas įvyks spalio 10 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių D. jos salėje, 368 W. Broadway, So. Bostone, MA. Tai bus jau 46-tas tos rūšies Laisvės Varpo parengimas.

SANDAROS REDAKCIJA
Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redakcijos nariai: E. Boreiša (polit.), P. Bružas (techn.).

Skyrių red.: Janė Bajerčienė (šeimininkė), Vaclovas Prūsas (Pensininkų žinios), Antanas Adomėnas (English sect)

SANDAROS ADMINISTRACIJA
Administratorė: Edita Rimkus
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos darbo valandos: Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį

10 val. - 12 val. ir kitu laiku, esant svarbiam red. ir adm. reikalui, galima skambinti (312) - 543 - 8198.

SANDAROS ATSTOVAI

So. Bostone: Inž. Aleksandras J. Čaplikas; Los Angeles - inž. Juozas Ruokis; Detroitė - Antanas Norus.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbu, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais

BOSTONO Padangėje

BROCKTON, MASS. Išrinkta Naujosios Anglijos "Miss Lithuania" Minkų radijo valandėlės gegužinėje. Nuotraukoje iš kairės: antroji gražuolė WENDY BUKUNT iš W. Bridgewater, šių metų išrinkta "Miss Lithuania" PATRICIA STANEWICZ iš Lowell ir pereinanti metų "Miss Lithuania" JOAN RANUKAITIS iš So. Bostono.

Minkų gegužinė

Seniausių lietuviškų radio programų Naujojoje Anglijoje 48 metų sukaktuvių piknikas buvo rugpjūčio 8 Romuvos Parke, Broktone.

Šių metų „Miss Lithuania“ buvo išrinkta Patricia Stanewicz iš Lowellio. Tris pinigines dovanas už savo rankdarbius, atneštus į pikniką, laimėjo: Charlotte Lindblom iš No. Abington, Barbora Gailiūnienė iš So. Bostono, Diane Sabonaitis iš Millbury. Šokių kontestus laimėjo „Mamės ir Papės“ polka - Anna Nowokunske ir Stanley Meziniski iš Broktono, Jaunimo polka - Aldona Grudinskas ir Juozas Dapšis iš Norwoodo; Valsą - Birutė ir Marius Žiaugrai iš Sharon; Tango - Marta Iljinas ir Henrikas Šatkus iš So. Bostono; Twistą - Larry Marchulaitis iš Holbrook ir jo sesutė Donna Marchulaitis iš No. Stoughton.

Pikniko laimėjimo dovanas laimėjo: Raymond Mickunas iš Marstons Mills numeriu 1864, Antanas Šeduikis iš Broktono - 4271, Jonas Venskus iš So. Bostono - 3360, Mrs.

Eugene Andrulonis iš Harwick - 4113, Joe Noonan iš Pembroke - 1565, Ted Orzechowski iš Randolph - 2116, Karen Jurgelas iš Mashpee - 4452, Ona Vileniškienė iš Dorchesterio - 3374.

Pikniko įžangos dovanas laimėjo: Eleanor Dovidaitis iš Avon numeriu 365464, Joanne Pakto iš Plymouth - 365278, Sam Weisbaum iš Randolph - 365126. Dėkojam visiems, įžangos dovanoms, Jack Brennan, kandidatui į valstybės atstovus iš So. Bostono, antrojoje Anglijos dovanodami dovanas, visiems, kurie pirko ir pardavinėjo laimėjimo bilietus, šeimininkei Monikai

Plevokienei ir visiems, kurie dirbo piknike.

Dėkingi Broktono Sandaros klubui už gražias statulas dovanotas šių metų „Miss Lithuania of N.E.“ Patricia Stanewicz iš Lowellio, taip pat Lietuvii Kredito unijai Taupa iš So. Bostono ir Joseph brangenybių krautuvei iš S.B. už jų dovaną, Juozui Kairiui, sav. Fitzmaurice Motor Sales ir Service iš Broktono už pinigines dovanas, duotas už gražiausius rankdarbius atneštus į pikniką, biznieriams, kurie sudovanojo dovanas laimėjimo bilietams ir įžangos dovanoms, Jack Brennan, kandidatui į valstybės atstovus iš So. Bostono, antrojoje Anglijos dovanodami dovanas, visiems, kurie pirko ir pardavinėjo laimėjimo bilietus, šeimininkei Monikai

LAISVĖS VARPAS sekmadle- niais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas - Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

BOSTON, MASS - WLYN 1360 bangos sekm. nuo 8 iki 8:30 val. ryto ir nuo 4:30 iki 5 val. popiet. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489.

ALT SANDAROS 7 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Pranešame, kad A.L.T. Sandaros 7 Kuopos, po vasaros atostogų, mėnesinis susirinkimas įvyks š.m. rugsėjo - September 19 d. 12 val. po pietų, So. Bostono A.L. Poliečių Draugijos patalpose.

Prašome kuopos narius kuo skaitlingiausiai dalyvauti, nes turime daug kuopos įvairių reikalų aptarti.

Vladas Bajerčius
Kuopos sekretorius

LITHUANIAN RADIO BROADCASTING CORPORATION, INC.
502 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

SOUTH BOSTON, MASS.

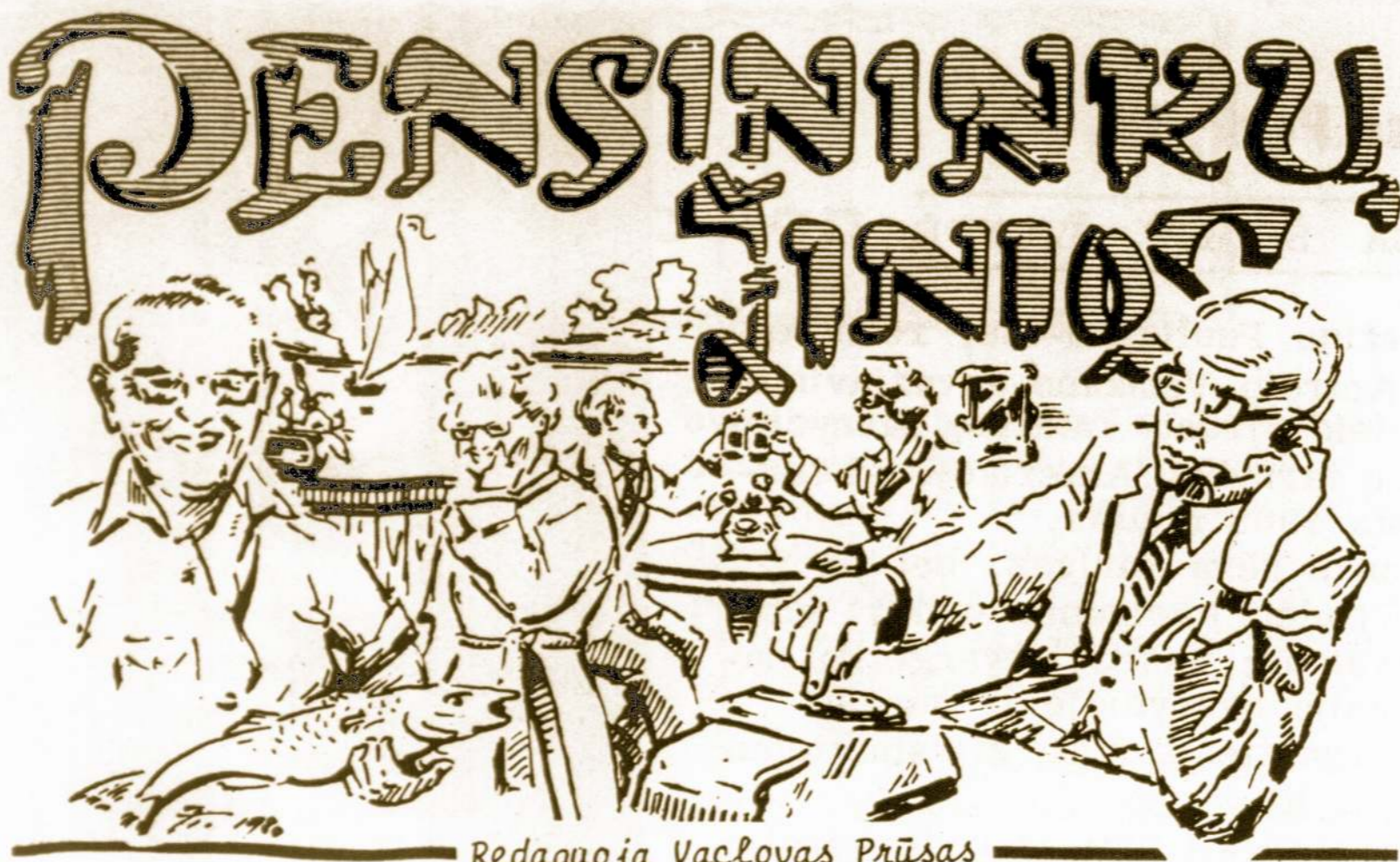
Mieli Lietuviai, mums labai svarbu turėti gerų artimų prietelių svetimtaučių tarpe. O tokį mes turime - labai gerą Bostonietį Kongresmaną JOHN JOSEPH MOAKLEY. Jis visuomet mums svarbiais reikalais daug pasitarnauja. Todėl ir mes būkime Jo talkininkai. Š. m. rugsėjo 14 d. per Bostono miesto pareigūnų rinkimus balsuokime už JOE MOAKLEY, kad jis liktų ir toliau savo tarnyboje Washingtono, D.C. Už jo pagalbą mums atsidedokime savo balsavimu.

Neužmirškite rugsėjo 14 d. balsuoti už JOHN JOSEPH MOAKLEY.

Antanas Andriulionis
Rinkimų K-jos narys

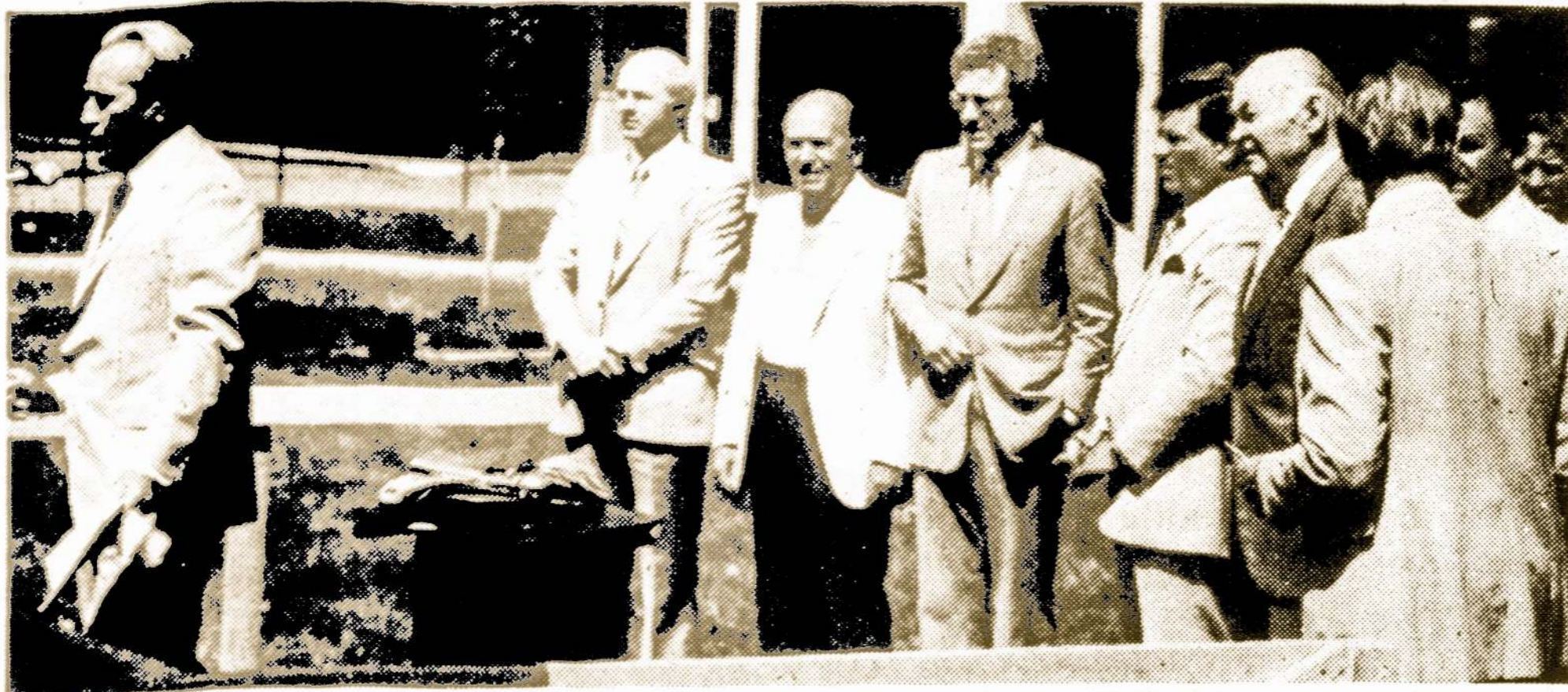
LAISVĖS VARPO VAKARAS

Redaguoja Vaclovas Prūsas

KANADOJE, Toronto Lietuvių Pensininkų Namų 6 milijonų dol. vertės projektas. Architektas - Vytautas Petrulis.

Toronto Lietuvių Pensininkų Namų statybos pradžios iškilmeje kalba pranešėjas H. STEPAITIS, toliau — Ontario provincijos parlamento atstovas TONY RUPRECHT, miesto tarybos narys — WILLIAM BOYTCHUK, burmistras ART EGGLETON, miesto tarybos narys BEN GRYS, gen. Lietuvos konsulas dr. Jonas ŽMUIDZINAS, Toronto Lietuvių Pensininkų Klubu pirm. HENRIKAS ADOMONIS

PAMATŲ PRAKASIMO IŠKILMĖS 1982 m. liepos 10 d. Toronte. Iš kairės Toronto miesto valdybos atstovai: Wm. Boytchuk (Alderman), Ben Grays (Alderman), Chris Korwin - Kuczyński (Alderman), pamatus prašą Toronto miesto burmistras Arthur Eggleton, pp. Kriksčiūnienė ir Smitienė, Toronto Lietuvių Pensininkų Klubu pirm. Henrikas Adomonis, Jesse Flis (M.P. Federalines valdžios atstovas), Tony Ruprecht (M.P.P. Ontario provincijos atstovas). (Nuotraukos gautos iš Toronto Liet. Pens. Klubu pirm. H. Adomonio)

Butų nuomojimas pensininkams naujai statomuose Toronto Lietuvių Pensininkų Namuose bus pradėtas š.m. rugsėjo 20 ir 25 d.d. nuo 13 iki 18 v. pensininkų klube, 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. Tel. 533-3498.

Statomuose namuose bus 8 butai viengungiams, 100 butų su vienu miegamuoju ir 7 butai su dviem miegamaisiais. Mėnesinė nuoma viengungio butui — \$400, vieno miegamąjo — \$500, dviejų miegamųjų — \$600. 57 butų nuoma bus pigesnė. Turintieji mažas paja-

mas ir norintieji gauti nuomoti butą pigesne nuoma privalės patys pasirūpinti gauti pašalpą iš Ontario provincijos valdžios, užpildydami tam tikrus pareiškimus ir įteikdami valdžiai 6 mėnesius prieš apsigyvenant. Butą išsinuojojęs asmuo tuojau sumoka vieno mėnesio nuomą.

SOCIALINĖS BĖDOS

Besvarstant 1983 m. valstybės biudžetą, JAV Kongresas yra pasiryžęs žūt būt sutvarkyti socialinį finansavimą, ypačiai socialinį draudimą, kuris dabar į metus turi nuostolio nemažiau kaip 40 bil. dolerių. Iki šiol socialinių reikalų finansavimo sutvarkymą tebesunkina valstybinio biudžeto visuma, jo kompleksas. Svarstant taip labai komplikuo- tą valstybinių pajamų ir išlaidų klausimą,

Senato biudžetinis komitetas įterpė pataisą bei aktą, kuriame tarp kita ko sakoma, jogei norint išgelbėti socialinį draudimą nuo bankroto 1983 m., reikia sutaupti ar mokesčių pagalba išlyginti 40-ties milijonų dolerių nuostolis. Betgi toks aktu socialinio draudimo "ligos gydymas" susilaukė daug priekaištų ir kritikos iš tų pačių kongresmanų, ir tai dėl dviejų priežasčių: 1) nepasitenkinimas ir net nesutinkama su pratęsto socialinio draudimo nuostolingumu ir jo neišgydymu, ir 2) ir tai bus

pati kritikų svarbiausia priežastis ir tuo pačiu kliūtis, nes biudžetinis komitetas ir visas Kongresas yra visuomenės smerkiamas ir kaltinamas, kad bandoma apkarpyti socialinio draudimo finansus su tikslu subalansuoti valstybės biudžetą — pajamas ir išlaidas. Ir ta paskutinė priežastis, visuomenės kritika ir įtarinėjimas, ir verčia senatorius ir kongresmanus išjungti minėtą 40-ties bil. dol. sumą, kuri liečia soc. draudimą, iš valstybinį biudžetą aptariančios rezoliucijos.

Kadangi socialinio draudimo finansams sutvarkyti reikia turėti "amžinas" sprendimas, todėl sen. Heinz ir sen. Dole įnešė įstatymo projektą, kuriuo reikalaujama išjungti socialinio draudimo reikalus iš valstybinio biudžeto visumos, kadangi per ilgai socialinio draudimo reformos įvairūs projektai maišomi su kitais valstybės reikalais. Šis senatorių įneštas įstatymo projektas išjungs visus tris soc. draudimo fondus; senelių bei pensininkų, invalidų ir nepajėgiančių dirbti ir ligos bei ligo-

ninių. Kad išgelbėjus soc. draudimą nuo bankroto ir visiško jo panaikinimo (kas, žinoma, neįvyks), perėjais metais Kongresas leido verstis visais soc. draudimo minėtais fondais, tartum jie būtų lyg ir vienas fondas. Bet toks Kongreso bėdos sprendimas yra tik laikinas iki bus surasta "amžini vaistai", kurių ieško prez. Reagano ir abiejų partijų sudarytas komitetas — Bipartisan National Commission on Social Security Reform.

Šių metų pabaigoje ta komisija įpareigota pateikti jau tinkamą "receptą" soc. draudimo ligoms gydyti. Ir tai pabrėžta Senato rezoliucijoje, kurioje nuo 1982 m. liepos 1 d. buvo patvirtinta soc. draudimo čekučius gaunantiems pragyvenimo pabrangimo (cost of living) 7.4 nuošimčių priedas; rezoliucijoje dar pasakyta: Kongresas lauks bipartizaninės komisijos rekomendacijų, prieš tai nieko nepakeisdamas ir nenusprenddamas soc. draudimo reikalus svarstant. Atseit, soc draudimo likimas ir jo finansinė padėtis labai daug priklausys nuo minėtos komisijos rekomendacijų bei nuo jos pasiūlyto "recepto".

Socialinio draudimo įstatymo priedu, paskelbtu 1981 m., Kongresas naujai patvirtino, kiek pataisydamas, mažiausį socialinį pašalpos išmokėjimą tiems asmenims, kurie bus tam tinkami iki 1982 m. sausio 1 dienos. Tačiau, jau po šios datos, visi šelpiamieji bus atrenkami tik atsižvelgiant į jų "earned portion of the minimum benefit".

DIDELĖ PERRINKIMO KAINA

Vakarų Virginijos valstijos gubernatorių John D. Rockefeller IV 1980 metų rinkimuose varžėsi su buvusiu gubernatorium Arch Moore. Rakefeleris laimėjo 60,000 balsų persvara.

Rokefelerio oponentas rinkiminei kompanijai išleido virš milijono dolerių, o pačiam Rakefeleriiui šie rinkimai kainavo 11 milijonų 650 tūkstančių dolerių, kurių tik 245 tūkstančiai buvo suaukoti.

Laikraštiniškai domisi, kiek turtų J. Rakefeleris turi, jei tiek daug pajėgė išleisti savo antriems nedidelės (2 milijonų gyventojų) valstijos gubernatoriaus rinkimams. Vakarų Virginijos apyvarčia yra apie 2,4 milijardai dolerių. Gubernatorių gauna 50 tūkstančių dolerių algos.

SPAUDA PIGESNĖ UŽSIENYJE

Autorių teisių apsaugos (Copyright) įstatymas reikalauja, kad anglų kalba leidiniai privalo būti spausdinami ir išrašami JAV. Svetur spausdintos angliškos knygos yra apmuitinamos. JAV Kongresas priėmė šio įstatymo pratęsimą dar keturiems metams, tačiau prezidentas Rėgenas jį vetavo.

Spaustuvių darbininkų profesinė sąjunga tvirtina, kad prez. Rėgeno veto leis spausdinimą perkelti į pigios darbo jėgos kraštus ir tuo būdu Amerika nustos 360,000 darbų spaudos ir popieriaus pramonėje. Tačiau prez. Rėgenas tvirtina, kad įstatymas nesiderina su laisva prekyba ir jei pramonė nepajėgia išlaikyti kainų varžybą, ji nėra verta apsaugojimo.

(LAIŠKO IŠ VAŠINGTONO TAŠA)

Šie keli pavyzdžiai rodo, kad valstybės išlaidų sumažinimai turi didelę įtaką visai nepramatytose srityse. Staigiai apkarpytos valdžios išlaidos atsiliepa ne vien sumažindamos labdarybei suenkamas aukas, bet paliečia religines, kultūrinės ir mokslo įstaigas. Be abejo, tas ekonominę krizę tik daugiau didina.

AMERIKOS PAŠTAS

Pašto patarnavimai pasaulio valstybėse yra valdžios rankose. Paprastai kiekviena valstybė stengiasi nustatyti pašto patarnavimų kainas taip, kad jos padeng- tų išlaidas.

Lietuvoje, pavyzdžiui, Pašto valdyba ilgai ginčijosi dėl atvirutės persiuntimo kainos. 1926 metais valdininkai buvo apskaičiavę, kad atvirutės persiuntimas į užsienį vidutiniškai kainavo 35.5 cento, bet pusės cento pinigų nebuvo. Galop, kai- na buvo nustatyta 36 centai, o 1934 metais atvirutės persiuntimas į užsienį buvo nustatytas 35 centai.

JAV Pašto patarnavimai yra pavesti Kongresui, 1787 metų rugsėjo 17 dieną priimtos Konstitucijos pirmojo straipsnio aštuono skyriaus pagrindu. Tai, drauge su patentų išdavimu, buvo Benjaminio Franklino toliaregiškumo įtaka. Taigi, šiais metais sueina 195 metai nuo JAV konstitucijos ir pašto įstatymo priėmimo.

Pašto reikalų pavidimas JAV Kongresui, tačiau, greit pasirodė ne kaip palaima, bet kaip blygė, nes daugumos partija pradėjo pašto tarnybas dalinti į nuspelniusiems, bet dažnai nekvalifikuotiems žmonėms. Pašto patarnavimai ir modernizacija dėl to nukentėjo ir visa įstaiga pradėjo nešti nuostolius. Vyriausybei pradėjus rūpintis ekonomiškai nepajėgių žmonių aprūpinimu darbais, dėmesys taip pat buvo pirmiausiai skirtas Pašto tarnybai, kuri buvo priversta samdyti mažų kvalifikacijų žmones.

1970 metais Kongresas nutarė Pašto įstaigą atskirti nuo tiesioginės Kongreso įtakos. Sukurta atskira Pašto valdytojų komisija ir ketinta per 16 metų, tai yra 1986 metais, padaryti paštą nepriklausomą nuo valstybės pašalpa. Kaip tas dažnai būna, pirmu žingsniu tokioje modernizacijoje buvo pašto valdytojų algų pakilimas. Nebūdami valdžios tarnautojai, pašto darbininkai gavo teise streikuoti. Tai prisidėjo prie dar greitesnio nuostolių augimo. Šiandien, beveik 900,000 pašto darbininkų, kaip grupės, algos ir pridėtiniai aprūpinimai yra vieni geriausių Amerikos pramonėje. Vos vidurinė mokyklą baigusio žemiausio lygio raštininko-laiškanešio pradinė alga yra virš 9 dolerių į valandą.

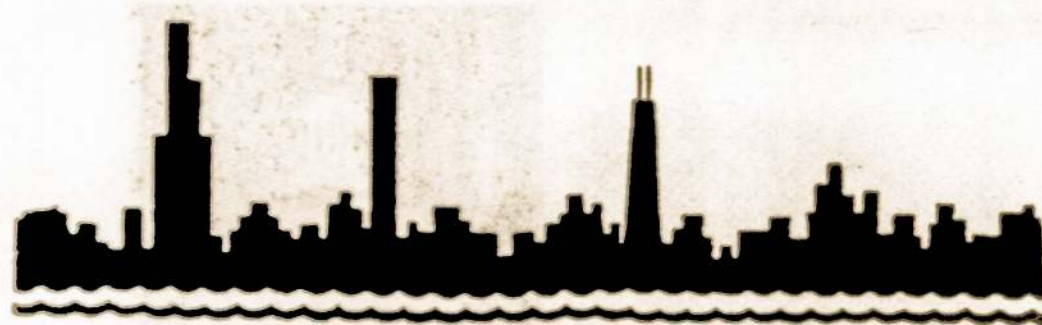
Subsidijos pašto nuostoliams dengti siekdavo virš milijardo dolerių kas met. Pradedant nuo prezidento Karterio administracijos, kuri stengėsi palaipsniui mažinti valdžios išlaidas, subsidijos paštui buvo karpomos jau nesilaikant buvusio 16 metų plano. Prezidento Rėgeno biudžetų karpymai paštui buvo dar skaudesni. 1982 metais paštui skirta subsidija buvo 619 milijonų. 1983 metų subsidija sieks tik apie 400 milijonų ir ji pati vienu metu buvo respublikonų grupės iš biudžeto visai išbraukta.

Greiti subsidijų sumažinimai verčia JAV Pašto tarnybą ieškoti sutaupų, mažinant patarnavimus ir ieškoti didesnių pajamų, keliant kainas. Todėl laiško persiuntimo kaina buvo pakelta į 20 centų ir vėl kils.

Didžiausias pašto patarnavimų kainų kilimas, tačiau, jaučiamas spaudos ir pelno nesiekiančių — labdarinių organizacijų laiško persiuntime. Šių kainų kilimą labai pajuto ir lietuviški laikraščiai, kas turėjo įtakos į laikraščių tiražo kritimą.

Grand Rapids, Mich. Baznyčios Šauklys ėjo 156 metus. Šis kas dvi savaites pasirodantis laikraštis pergyveno 1929 metų didžiąją depresiją, tačiau dabar žada užsidaryti, nes 67,000 kopijų persiuntimo pašto kaina pakilo iš 2250 dol. į 4650 dol., arba 110%. Pelno nesiekiančių (labdarinių) organizacijų siuntų kaina ateinančio spalio mėnesyje pakils iš 5.9 centų į 7.9 centus, kai tos pačios siuntos persiuntimas šių metų sausio mėnesyje kainavo tik 3.8 centus.

Kylančios pašto patarnavimo kainos pakirto ir prezidento Rėgeno valdžios išlaidų mažinimo tezę, pagal kurią valdžios vystoma nepasiturinčių parama turėjo būti perimta labdarinių organizacijų. Pavyzdžiui, Mičigano įstatymai reikalauja, kad labdarinių organizacijų išlaidos aukoms rinkti negali viršyti 30% gaunamų pajamų. Amerikoje Inktų Fondas dabar išleidžia 27% aukoms rinkti. Pašto kainoms pakilus, fondas negalės paštu rinkti aukų ir tuo pačiu nepajėgs vykdyti savo labdarinių tikslų. Šis fondas dabar turi 500 žmonių, kurie laukia pašalpų apie 75,000 dol. sumoje. Spalio mėnesio pašto patarnavimų kainų pakilimas fondui kainuos virš ketvirtadalio trūkštamų sumos!

CHICAGOJ
IR APYLINKĖSE

IŠ BALFO VEIKLOS

BALFO Chicagos Apskr. valdyba savo liepos 31 d. posėdyje priėmė išdininko Broniaus Andriukaičio detališkai paruoštą gegužinės apskaitą. Gautas gana geras pelnas. Daugiausia pelno davė laimės šulinys.

Gegužinėje dalyvavo ir BALFO Centro valdybos pirm. Marija Rudienė, inž. Antanas Rudis. Balfio Chicagos Apskritis valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie gegužinės pasisekimo, visiems talkininkams, fantų aukotojams, visai periodinei spaudai, radijo valandėlėms, visiems atsilankiusiems į gegužinę ir parėmusiems šį kilnų šalpos darbą. Posėdžio dalyviai išreiškė nuoširdžią padėką valdybos pirm. St. Vanagūniui, kuris nešė sunkiausią gegužinės rengimo našta.

SHERIFF ELROD

DEMOCRAT

Campaign Headquarters
33 North LaSalle, Rm. 2401
Chicago, Illinois 60602
(312) 782-4611

Cook aps. šerifo RICHARD ELROD garbei rugsėjo 9 d. 12 val. per pietus Illinois Athletic klube, 112 South Michigan Ave., Chicagoje, rengiamas parengimas - pietūs, Šerifas Elrodas Cook aps. savo pareigose sėkmingai dirba jau 12 metų ir tikimasi, kad lietuvių visuomenė ir toliau jį remis savo balsais.

Aleksandras Kumskis, Lietuvių Demokratų klubo pirmininkas, kviečia visų sričių lietuvių veikėjus dalyvauti pagerbiant lietuviams artimą pareigūną.

Valdybos pirmininkas pranešė, kad rudeninio piniginio BALFO vajeus atidarymas įvykis rugsėjo 26 d. Šaulių Namuose, 2417 W 43-čia gatvė.

Atidarymą ir uždarymą sutiko globoti visiems žinomas Midland Savings banko prezidentas FRANK ZOGAS.

BALFO 1981 m. aukotojų leidinys jau paruoštas ir netrukus duodamas spausdinti. Šį leidinį gaus visi atsilankiusieji į atidarymą ir Skyrių valdybos.

Painformuota apie rugpiučio 29 d. Vyčių salėje įvykstančią Marquette Parko BALFO 5-to skyriaus gegužinę.

Remkime BALFO šalpos darbą, nes šelpiamųjų skaičius ne mažėja, bet didėja.

Po posėdžio visi dalyviai (Grožvydos dėka) pavaišinti kavute.

A. R.

Melrose Park, Ill.

DIDINGA ŠEIMOS ŠVENTĖ

Popiežius Paulius 6-sis, rekomenduojant Antrojo Vatikano suvažiavimo, 1967 m. leido įvesti katalikų bažnyčiose diakonų tarnybą. Amerikoje ši tarnyba įvesta 1968 metais.

Diakonas nėra kunigas, bet jis daug gali padėti kunigams atlikti tam tikras pareigas; skaityti evangeliją, dalyvinti komunią bažnyčioje ir nunešti sunkiai sergantiems arba mirštantiems ligoniams ir kt.

Diakonais gali būti ir vedę vyrai, našliai arba viengungiai, bet ne jaunesni, kaip 35 metų amžiaus. Diakono paruošimas trunka 3 m.

1982 m. balandžio 18 d. Švento Vardo Katedroje, Chicagoje, vyskupas Nevin W. Hayes iššventino 25 naujus diakonus. Chicagos arkivyskupijos diakonų šeima dabar jau turi 450 žmonių.

Iššventintųjų diakonų tarpe yra ir Melrose Parko kolonijos gyventojas, čia gimęs ir augęs lietuvis ANTANAS BUTA.

Antanas Buta, su žmona Betty, labai gerai apsvarstę ir išnagrinėję šį svarbų reikalą, kitaip sakant, Antano norą tapti diakonu ir tarnauti Dievui ir artimui, 1979 m. balandžio 23 d. Antanas pradėjo studijas.

Paskaitos vykdavo du kartus savaitėje. Vienos paskaitos būdavo būsimiems diakonams ir tuo pačiu metu paskaitos jų žmonoms. Užsiregistravo 38, o baigė tik 25. Tai buvo nelengvas dalykas p. Butams, bet Antanas ištvėrė ir savo studijas balandžio 18 d. apvainikavo, įgydamas diakono šventimą.

Tą pačią dieną Antanas su šeima vakare surengė iškilmingus pietus Nielsens restorane, kur dalyvavo virš 150 kvietinių svečių. Svečius sutiko Antano abi dukterys. Svečiai buvo tvarkingai susodinti pagal paruoštas korteles. Man ir M. Paugienei teko būti prie giminių stalo. Galėjai gauti visko, ko tik norėjai. Ceremonijas pravedė jų vyriausias sūnus Mykolas (Mike). Garbės svečių stalą sudarė: Rev. E.J. Kniewel, Šv. Širdies parapijos klebonas F. Militello, Antanas ir Betty Butai, Rev. Murphy ir Rev. A.A. Frieman.

Ceremonijos buvo pradėtos dviem giesmėmis: "How Great Thou Art" ir "Aleliuja", kurias atliko jų vaikai: Bernard, Elizabeth Sabatine, ir Mary-El-len Buta. Pirmoji kalbėjo Antano žmona Betty. Savo kalboje ji dėkojo Dievui, kuris suteikė jiems jėgų ir stiprybės, kad galėjo jų norai išsipildyti. Ji pabrėžė, kad tai buvo nelengvas darbas.

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.

Klaudijus Pumputis

4514 So. Talman Ave. Chicago, Ill.
Telefonas 927 - 3559

Didžiausias Kailių Pasirinkimas!

PAS VIENINTELĮ LIETUVIŲ KAILININKŲ CHICAGOJE

Įstaigos: 263-5826
Namų: 677-8489

NORMANŲ BURŠTEINŲ
185 No. Wabash Avenue
second floor
Chicago, IL 60601

Diakonas Antanas Buta

visas penkias dienas dirbti įstaigoje ir dar du kartus savaitėje lankyti studijas, taip pat ji pabrėžė, jog remis Antano darbus visa savo širdimi ir kiek tik jos jėgos leis. "Šiandieną visi džiaugiamės šia nepaprasta šeimos švente" - baigė Antano žmona Betty.

Dar kalbėjo, Rev. E.J. Kniewel, klebonas F. Militello, Mike Amato of Commonwealth Edison Co., ilgametis Antano bendradarbis ir artimas draugas.

Pats diakonas Antanas Buta savo žodyje dėkojo dvasiškiams, kurie jį paskatino siekti diakono šventimo, toliau dėkojo savo mylimai žmonai Betty, kuri per 3 metus tęsė studijas kartu su juo ir jį moraliai rėmė. Dėkingumo ženklai jis įteikė savo žmonai Betty gyvų rožių puokštę ir rankinį laikrodį. Taip pat neužmiršo ir savo vaikų, kurie surengė šiuos iškilmingus pietus, o taip pat ir dalyviams, kurie pagerbė jį bei jo šeimą šia nepaprasta proga.

Toliau ceremonijų pravedėjas, sūnus Mykolas, pakvietė visus vaišintis. O vaišės (smorgasbord) tikrai buvo aristokratiškos! Tikrai buvau nustebusi, kad valgykloje gali būti tiek daug rūšių maisto. Iš lietuvių teko matyti kun. P. Jakulevičių, kitą kunigą ir jo draugą, jie abu iš Chicagos. Matėsi Mr. & Mrs. John Brazinskas, F. Urbelienė, G. Leskauskienė su dukra, K. Ulis.

Dabar norėčiau trumpai apibūdinti Antaną Butą. Antanas yra Kazimieras Arštikytis ir Jono Butų sūnus. Jis gimė ir augo Melrose Parke. Baigęs gimnaziją, buvo įstojęs į kunigų seminariją, kurioje išbuvo 2 metus. Nežinau dėl kurių priežasčių Antanas iš jos išstojo. Dar pasimokęs, vėliau dirbo Commonwealth Edison Co. užpirkimo skyriaus vedėju Chicagoje. Šią žiemą išėjo į pensiją. Jo žmona yra airių kilmės, bet labai nuoširdi, draugiška ir veikli, ypatingai labdaros organizacijoje. Jie išaugino ir išmoksino 4 vaikus: du sūnus Mykolą, Bernard ir dvi dukteris: Elizabeth - Sabatine ir Mary-El-len Buta. Jį pažinau gana gerai, nes jo tėvai mano šeimą atsiėmė į šią svetimą Ameriką. Antanas yra žinomas kaip Income Tax pildytojas.

(Nukelta į pusl.6)

BRIDGEPORT DELICATESSEN

3263 So. Halsted St., Chicagoje
Savininkas - Antanas Grigėnas

ŠVIEŽI, GERI PRODUKTAI
IR NEBRANGŪS
Viskas pagal jūsų lietuvišką skonį.

ST. CASIMIR MEMORIALS, INC.

3914 WEST 111th STREET
CHICAGO, ILL 60655

We have the largest selection of monuments in the City.

SENIAUSIA LIETUVIŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ IR DIRBTUVĖ.

Didžiausias pasirinkimas. Pagal užsakymą šiais metais Lietuvių Tautinėse Kapinėse pastatė didžiulį steigėjams paminklą ir daug kitų. Savininkai Wm. Nelsonas, Jr. ir Lillian F. Dulys. Vienas blokas nuo Liet. šv. Kazimiero kapinių. Telefonas - 233 - 6335.

MR. ANTHONY'S BANQUET HALL

Savininkai - Petras ir Rita Dūdos, Sandaros skaitytojai ir rėmėjai

Ruošdami kuria nors proga pokylį ar vakarienę, prašau turėti galvoje MR. ANTHONY jaukias ir gražias sales, esančias
7348 W. Irving Park Road, Norridge, Ill. Tel. 453-2106,
kur tikrai rasite malonų patarnavimą ir puikų, pagal jūsų pasirinkimą, maistą prieinamomis kainomis.

Apdraudų Agentūra Tel.: 778-2233

Bell Realty & Bace Ins. Agency

Juozas Bacevičius
VALANDOS
Kasdiena 9 - 8 val. vakaro
Šeštadieniais ir sekmadieniais
9 - 4 val. po pietų

6529 So. Kedzie Ave.
- Chicago, Ill. 60629

SOPHIE BARGUS RADIO ŠEIMOS PROGRAMOS

ALDONA ir dukra SOFIJA DAUKAI IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba:
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue Tel.: HEmlock 4-2413
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street
CHICAGO, Illinois 60629

Office - 436-7878
Res. 839 - 5568

VLADAS SIMAITIS, J. D.
Registered Broker

NAUJA LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
"LIETUVOS AIDAI"
Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ

KASDIEN nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakare

Visos laidos iš WCEV 1450 Kc BANGA
ST. PETERSBURGE: 12 val. 30 min.
WTIS 1110 AM BANGA.

Adresas: 2646 West 71-st St.
Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-5374.

ENGLISH section

EDITOR

Antanas Adomenas
7151 South California
Chicago, Illinois 60629

LITHUANIAN-AMERICAN - ASSISTANT MAJORITY LEADER IN MASS. LEGISLATURE

During the presentation of trophies during Lithuanian Scout Regional Sports Meet in Maironis Park, Shrewsbury, Mass. on June 27, a white-haired, ruddy-complexioned State Representative reminded the Lithuanian boy scouts and girl guides that there are no losers in sports, that everyone has a chance to win next time. "Look at me," he said, "I lost the first time in politics, but now I'm running unopposed!"

The speaker was WILLIAM J. GLODIS, Jr. He is a long-time active member of the Lithuanian Naturalization Club, the Maironis Park Charitable Association, the Lithuanian War Vets, and the Vernon Hill American Legion Post 435.

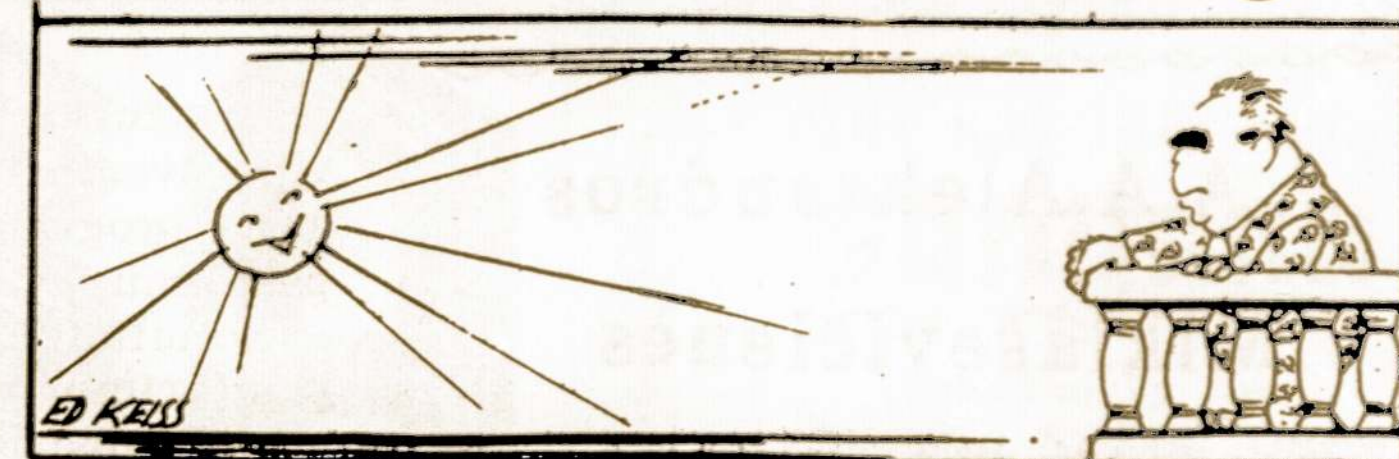
A decorated Korean War veteran and a holder of a master's degree in education and counseling from Worcester State College, WILLIAM J. GLODIS, Jr. has

over twenty years of public service. He has served the Worcester public school system as teacher, guidance counselor, director of testing and counseling. He was an administrative assistant to the associate commissioner of special education for the Massachusetts State Department of Education.

MR. GLODIS is chairman of the Ward 6 Democratic City Committee and is the State Representative from the 16th Worcester District. His constituency consists of over 40,000 people. He was first elected to the Massachusetts House of Representatives in 1980. Ten months later, in his second term, he was made assistant majority leader and placed on the prestigious Rules Committee. He also serves on the Committee of Urban Affairs and the Committee of State Administration. MR. GLODIS is running for his third term unopposed in the Democratic primary in September, which means that the November election will be a clincher.

Algirdas Budreckis

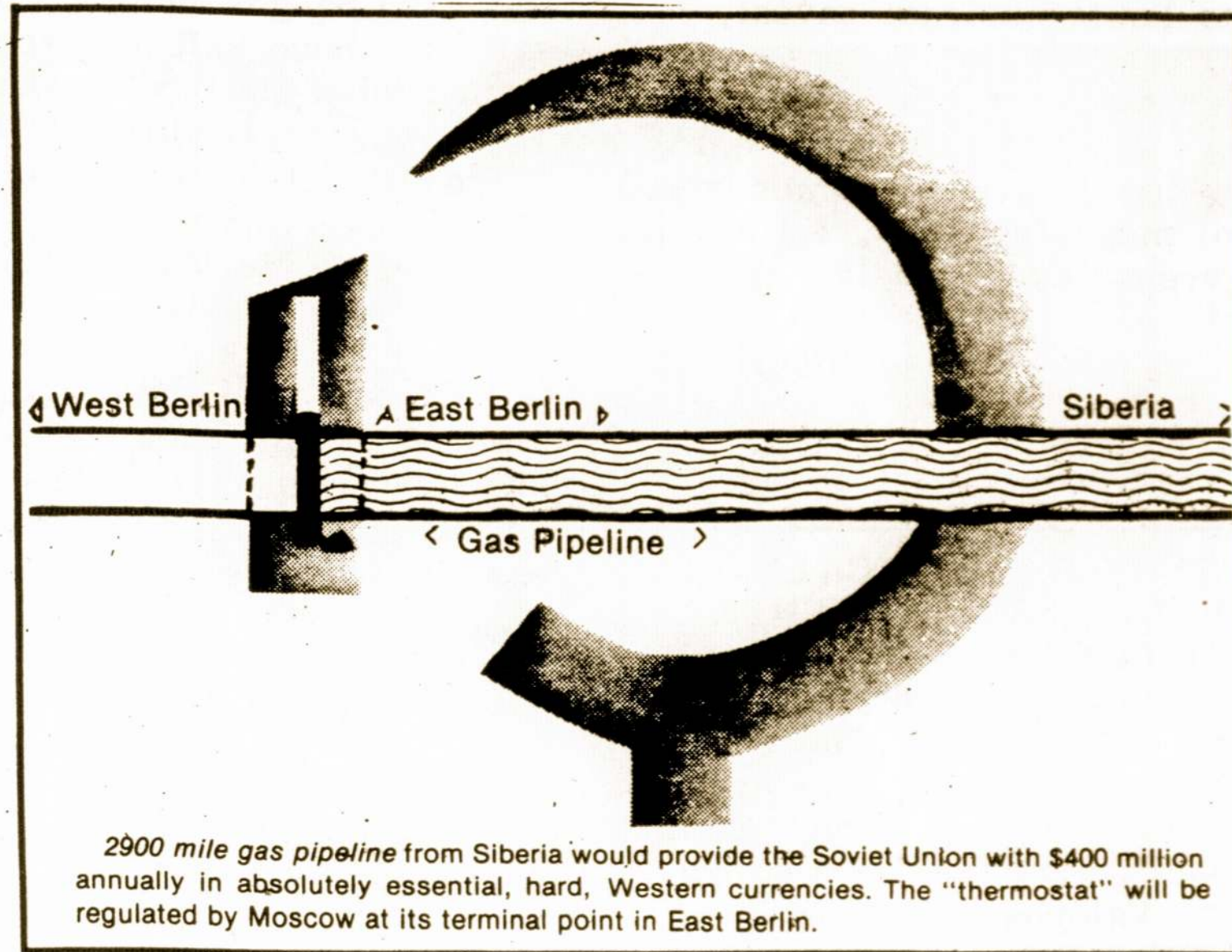
I see no evidence of religious repression in Russia. Billy Graham

Brezhnev goes out on the veranda of his villa in the morning and asks the sun, "Who is the mightiest man in the world?" The sun answers, "You, Brezhnev, are the mightiest man in the world."

Brezhnev goes back to bed, and shortly after noon, goes out again and asks the sun, "Who is the mightiest man in the world?" The sun answers as before, "You, Brezhnev are the mightiest man in the world."

Late in the afternoon, Brezhnev goes out again, and asks, "Oh, sun, who is the mightiest man in the world?" and the sun answers, "Brezhnev, you are a liar, a cheat, and a tyrant." Brezhnev is very surprised, and asks, "How can you say this, when earlier you said I was the mightiest man in the world?" The sun responds, "Now that I am in the West I can say what I really believe!"

2900 mile gas pipeline from Siberia would provide the Soviet Union with \$400 million annually in absolutely essential, hard, Western currencies. The "thermostat" will be regulated by Moscow at its terminal point in East Berlin.

Mūsų šaknis: Our Roots

THE PILLARS OF GEDIMINAS

One of the national symbols of Lithuanians is a white geometric pattern on a red field. It consists of a base bar with two bars at right angles on each end; a square in the middle with a perpendicular bar centered on top. This pattern is called the "Pillars of Gediminas" (Gedimino Stulpai) or the "Gates of Gediminas" (Gedimino Vartai). On an abstract level it does remind one of a child's ideogram depicting a house (square) with a chimney of flagpole and walls on the sides.

What were the origins of the "Pillars of Gediminas"? Historically it was a symbol used by Grand Duke Gediminas, the fourteen century Lithuanian statesman. The color scheme, white on red, had nothing to do with the Polish national colors, because this color contrast is an heraldic combination.

But does the symbol really signify a castle (house with walls) or a gate? Is it an abstraction of Vilnius, as many Lithuanians surmise? After all, Gediminas established his capital in Vilnius around 1319 or 1320. The answer is, NO! Emphatically, no!

Actually Grand Duke Gediminas borrowed and modified the regal symbol "trizub" of Saint Vladimir (956 - 1015), ruler and grand duke of Kiev. Kievan Rus was the first state which unified most of the eastern Slavs (Russians, Ukrainians and Byelorussians). The Kievan state fell apart because of the fratricidal struggles of the ruling Rurikovich family and was finally laid low by the Mongol invasion and conquest of Russia. The emerging Lithuanian state stepped into political void left by the fall of Kiev. Gediminas pursued an imperial policy annexing weaker Slavic duchies. Since he titled himself "king of the Lithuanians and many Russians" (rex lithuanorum et multi ruthenorum), Gediminas considered his Lithuanian Grand Duchy as the legitimate heir to the Grand Duchy of Kiev. For this reason he adopted the "trizub" (literally, three-toothed) which had been Grand Duke Vladimir's symbol. The trizub today is the Ukrainian national symbol. In basic form the Gedimino Stulpai and the trizub are the same symbol.

However, it would be too hasty to conclude that the Pillars of Gediminas

are of Slavic origin. The symbol is older still. Vladimir converted to Greek Orthodoxy in the tenth century and adopted many Byzantine customs and symbols. Now one of the symbols of the emperors or basileus of Byzantium was a trident or three-pronged fish spear. Since the Hellenistic Byzantine Empire (395-1453) was a naval power, it used the trident symbol on imperial galleys. Vladimir merely modified the trident and used it as a symbol of supreme power among the Russians.

The trident symbol is even older than Byzantium. In ancient Greek and Roman Mythology the trident was borne as a scepter by the sea god Poseidon or Neptune. In effect, Grand Duke Gediminas and his dynasty were heirs to the scepter of Poseidon.

by dr. Algirdas Budreckis

Mr. Stanley Balzekas, President
Ethnic Cultural Preservation Council
4012 Archer Avenue
Chicago, Illinois 60632

STANLEY BALZEKAS, JR., PRESIDENT, ETHNIC CULTURAL PRESERVATION COUNCIL, IN COOPERATION WITH CARSON PIRIE SCOTT & COMPANY, PRESENTS A CONTINENTAL BREAKFAST AND LECTURE - SLIDE PRESENTATION

The Ethnic Cultural Preservation Council and Carson Pirie Scott and Company, will present a Continental Breakfast, free of charge, and a lecture-slide presentation on American Folk Art by Dr. Robert Bishop, on Monday, September 13, 1982, 9 a. m. in the Heather House Restaurant of Carson Pirie Scott State Street Store (8th floor). Please use the Madison Street entrance.

Dr. Bishop Director of New York's Museum of American Folk Art, is a foremost authority on American folk art and author of several books on the subject.

For breakfast reservations, please call Rita or Stanley Balzekas, Jr., 254-1228.

An exhibit of the Lane America Collections will also be displayed on the fifth floor of Carson's.

Lisping Lith Sharkey

On March 21, 1982, the Boston Globe featured an article written by Daniel Golden about former heavyweight boxing champion, Jack Sharkey. Sharkey was born Joseph Paul Zukauskas in Binghamton, N.Y., where his parents had settled after immigrating to Brockton, Mass. One of his uncles was a bishop in Lithuania.

His fighting name was picked up from the surname of an Irish boxer from Boston named Tom Sharkey. He also bore the title of "Lisping Lith."

Sharkey states that there are more Lithuanians in South Boston than Irishmen.

INTERNATIONAL ANTI - COMMUNIST CONFERENCE

The World Anti - Communist League will hold its conference in Japan in October, 1982. The Lithuanian American Council is a member of this World Anti - Communist movement.

UNJUST PROPOSITION

The "Christian Science Monitor" on May 5, 1982, published an article by Pat M. Holt, "Put a Limit on Territorial Disputes", suggesting an erroneous permissiveness, that even unjustly occupied territories after a certain time should be recognized as a legal part of the state which holds it under control. Rev. Juozas Prunskis, Director of Information of the Lithuanian American Council, wrote a letter to the "Christian Science Monitor" indicating that such a proposition is a very shameful suggestion against justice and freedom. According to this suggestion, the seizure of Afganistan or of the Baltic States or even the occupation by force and fraud of any other country after certain amount of time has to be accepted and justified. This would be a very brutal justification of the offenders of the rights of nations. Such propositions, serving the aggressors, the carriers of colonial expansion should be strictly rejected.

The Captive Nations roster

Country, People, and year of Communist domination

Table listing countries and years of Communist domination: Armenia 1920, Azerbaijan 1920, Byelorussia 1920, Cossackia 1920, Georgia 1920, Kazakh 1920, Kirghiz 1920, Ukraine 1920, Uzbek 1924, Turkmen 1924, Outer Mongolia 1924, Estonia 1940, Latvia 1940, Lithuania 1940, Moldavia 1940, Albania 1946, Bulgaria 1946, Yugoslavia (Serbs, Croats & Slovenes) 1946, Poland 1947, Rumania 1947, Czecho-Slovakia 1948, North Korea 1948, Hungary 1949, East Germany 1949, Communist China 1949, Tibet 1951, North Vietnam 1954, Cuba 1959, Algeria 1962, Tanzania 1967, Congo Republic 1968, Syria 1968, South Yemen 1969, Libya 1969, Somalia 1970, Guinea 1971, Iraq 1972, Afghanistan 1973, Zambia 1973, Equatorial Guinea 1973, Guinea-Bissau 1975, Cambodia 1975, Laos 1975, South Vietnam 1975, Angola 1978, Nicaragua 1980

WHO'S NEXT???

Table listing countries: El Salvador, Guatemala, Honduras, Iran, Mexico, North Yemen, Zimbabwe, ??????????

"...I have sworn upon the altar of God, eternal hostility against every form of tyranny over the mind of man..." Thomas Jefferson

(From "The Truth", No.3,1982, published by Freedom Company, Massachusetts)

Mieli SANDAROS skaitytojai

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratoriui p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį. Taip pat prašome surasti ir naujų skaitytojų. Už jūsų malonų atsiliėpimą ir SANDAROS parėmimą būsime labai dėkingi. Visos aukos skelbiamos Sandaroje.

SUSIPAŽINTIŲI vienas "Sandaros" numeris siunčiamas nemokamai

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 10 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol. Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS:.....

